

Sluitkoolplatform mooie verzameling gewasbeschermingsproeven

Nieuwe middelen drijven insecten in het nauw

Enmaail droog werd in de toelichting op het Sluitkoolplatform op 14 september in Warmenhuizen duidelijk dat naarstig wordt gezocht naar alternatieven voor en aanvullingen naast bestaande gewasbeschermingsmiddelen. Daarvoor moet het weer meewerken.

tekst en foto's Joost Stallen

De natte omstandigheden op de demonstratiemiddag in Warmenhuizen contrasteerden met de droge, warme condities in de afgelopen zomer. Daardoor kwamen niet alle ziektenproeven goed uit de verf.

Dat was onder meer zo bij de fungicidenproef van Bayer, met experimentele middelen, met Rudis (Bayer), Signum (BASF) en enkele hulpstoffen. Het veldje witte-kool was kunstmatig besmet met sclerotinia. De schimmel wist zich niet te handhaven. De mycosphaerelladruk was nog niet hoog, maar duidelijk genoeg om de werking van de middelen overtuigend vast te stellen. De kool was daarnaast behoorlijk aangetast door de xanthomonas-bacterie. Opvallend was vooral de goede werking van Rudis op mycosphaerella en op xanthomonas. Blijkbaar kan Rudis schimmels dusdanig buiten-

De gele vlekken aan de bladrand worden veroorzaakt door de xanthomonas-bacterie. Opvallend was de werking van Rudis op deze infectie.

houden dat het vitale gewas in staat is xanthomonas af te weren.

Signum was in deze proef ingezet zonder een uitvloeier, tot ongenoegen van fabrikant BASF. Het middel wordt in kool altijd met een uitvloeier geadviseerd.

Op Proeftuin Zwaagdijk bleek eveneens de relatief goede werking van Rudis op xanthomonas (en op mycosphaerella).

Wittevlieg veroorzaakt zwarte bende

Wittevlieg is in sluitkool nog relatief onbekend, maar afgaand op buitenlandse ervaringen kan dat gemakkelijk omslaan.

Wat te doen tegen wittevlies? Movento werkt goed maar mag slechts twee keer worden ingezet. Dat kan problemen geven in lange teelten. Vandaar dat Proeftuin Zwaagdijk in door telers via het PT gefinancierde proeven kijkt naar alternatieven. Dat gebeurt in kunstmatig geïnfecteerde spuitkool op het Sluitkoolplatform en in Zwaagdijk.

Van het rijtje experimentele middelen evenaarde er dit jaar niet een de werking van twee keer Movento. Twee behandelingen hadden wel een duidelijke werking tegen koolwittevlies en zijn daarmee perspectiefvol. Dit onderzoek gaat nog zeker meer uitkomsten opleveren.

Spuitschema's vergelijken

Agrifirm/CAV Agrotheek toetst spuitschema's op de afleverbare hoeveelheid kool met schema's van Syngenta (met Amistar Top, Folio Gold en Score) en van Bayer (Rudis, enige experimentele middelen en Folio Gold). Daarnaast liggen er varianten van het Syngenta-schema met de driftreducerende hulpstof Squall (Green A) en Certain (Modify), die het afrollen van spuitdruppels beperken.

Er zijn vijf behandelingen gepland. Tijdens het Sluitkoolplatform lag de derde bespuiting er een kleine twee weken op (sinds 2 september). Een vergelijkbare schemavergelijking in 2012 gaf geen significante verschillen.

Deskundige Paul Goorden van Agrifirm wees verder op het toenemende belang van stoffen als Squall. In de huidige regelgeving wordt tot 14 meter uit de slootkant 50 procent driftreductie geëist. Dat gaat in 2014 waarschijnlijk naar 75 procent.

Meer rottige schimmels

Agrifirm keek in 2011 en 2012 in het rodekoolras Cabalero naar mogelijkheden de kans op roodrot in te perken met extra kali en/of calciumhoudende meststoffen als Inca, CaCl₂ en Tropicote. Volgens adviseur Jan Schipper van Agrifirm is inmiddels duidelijk dat de kalivoorraad op niveau moet zijn en de calciumopname ongestoord dient te verlopen, eventueel ondersteund met calciumhoudende (blad)meststoffen. In 2012 bleven in een proef de verschillen in de bewaring beperkt. Wel bleek dat rot kan worden veroorzaakt door schimmels als fusarium en botrytis. De primaire oorzaak lijkt te liggen in zwakke plantencellen.

Dit seizoen is volgens Schipper de kans op een verstoorde calciumopname groter geweest door de langdurige droogte gevolgd door een groeisputveroorzakende regenperiode.

Rupsen aanpakken

"Daar gaan we meer van horen", aldus proeftuinonderzoeker Jan de Lange over 'experimenteel 2'. Het insecticide is in twee PT-rupsbestrijdingsproeven (bloemkool te Warmenhuizen en rodekool te Wieringerwaard) komen bovendien als buitengewoon effectief tegen rupsen, met een relatief lange duurwerking. De toelating van deze nieuwe stof (naast brassica's ook in andere groente) gaat nog enkele jaren duren.

Momenteel leunt de koolmotbestrijding op pyrethroiden en op Tracer. Pyrethroiden doen het onder warme omstandigheden doorgaans matig, Tracer is heel goed, relatief duur en mag zonder traybehandeling maximaal twee keer worden ingezet. In de Wieringerwaard bleek de duurwerking van Tracer iets beperkter dan van de pyrethroiden. Op 21 en 28 juni was gespoten. Bij tellingen tot en met 9 juli was het resultaat goed, op 17 juli was het aantal rupsen weer sterk opgelopen.

Trips aanpakken

Na een koel voorjaar waren de omstandigheden voor trips de afgelopen warme en droog zomer ideaal. In de door telers via het PT gefinancierde tripsproef was de infectiedruk tot in augustus nog laag. Vanaf 19 augustus nam het percentage kool met trips in twee weken toe van 5 tot 70 procent op 2 september. Een experimenteel middel en de combinatie Decis + Calypso, die tijdens de laatste vlucht van volwassen trips was ingezet, hadden het laagste percentage kool met trips.

Het platform is een initiatief van telersvereniging Rodeko, LTO-vollegrondsgroente.net en Proeftuin Zwaagdijk. ●

Zaadjes

Afgelopen week heb ik de open dagen bij de diverse zaadbedrijven bezocht. Wat wordt er toch veel werk besteed aan al die demovelden, en wat worden we met z'n allen goed verzorgd. Bijna alle voor onze bedrijven actieve zaadfirma's ontvangen de belangstellenden op de open dagen keurig, op hun geheel eigen manier en op hun eigen terrein.

Als ik tijdens de rondgang om me heen kijk, zie ik naast al die keurig gepresenteerde groentegewassen eigenlijk best veel personeel rondlopen, plus heel veel van hetzelfde: feesttenten, ontvangstcomités, pers, noem maar op. Dan gaat door m'n hoofd: is het niet zonde van al het geld (ons geld) dat daaraan wordt gependend?

Enkele jaren geleden is Seedvalley opgericht, een samenwerking van tientallen bedrijven in Noord-Holland op het gebied van veredeling, productie en verkoop van zaad, volgens de internetsite van Seedvalley gericht op 'versterking van de economische positie en verankering van het cluster in Noord-Holland'. Zou het niet iets zijn om iets goed te organiseren waar de hele wereld verleid om in hoog tempo de deelnemende bedrijven te bezoeken. Een of twee locaties in Noord-Holland zou toch genoeg moeten zijn?

'Simpel bedacht', zou je van mijn idee kunnen denken, want zie maar eens meer zaadbedrijven in dezelfde kruiwagen te houden. Wat dat betreft zijn het net tuinders. Toch zou ik Seedvalley de opdracht willen geven daar eens over na te denken. De organisatie is toch niet alleen in het leven geroepen om de bedrijfstak te promoten als prettig om voor te werken? Wat overigens op een gezamenlijk georganiseerde open week misschien wel vanzelf kan gaan.

Ton Slagter, boenicolleer.nl/algemeen